

T.B.M.M.
KALKINLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 28521
Tarih : 12.01.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1978 yılı 17-20 Nisan tarihleri arasında Malatya'da gerçekleşen katliamda yitirilen canların anısına "Malatya Katliamı Utanç Anıtı" yapılması ve katliamda hayatını kaybeden mağdur aileler için gerekli maddi ve manevi yardımın devlet tarafından sağlanması için kanun teklifi gerekçesiyle ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Zeynel ÖZEN
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe	
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor	
Tarih:	13 Ocak 2023	Esas No: 2/4851

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİGİ
13 Ocak 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
13 Ocak 2023
No: 1153103

GENEL GEREKÇE

17-20 Nisan 1978 tarihleri arasında Maraş Katliamından kısa bir süre önce Malatya ilinde solcuları ve Alevileri hedef alan bir katliam gerçekleştirilmiştir. Üç gün boyunca devam eden saldırılarda Alevilere ve solculara ait yüzlerce ev ve işyeri yakılıp yıkıldı. 100 civarında işyeri ve ev tamamen olmak üzere, toplam 960 işyeri ve konut tahrip edilmiştir. Onlarca insan yaralanmıştır. Malatya katliamında resmi rakamlara göre 8 yurttaş yaşamını yitirmiştir.

Dönemin Malatya Belediye Başkanı Hamit Fendoğlu, postayla gönderilen ve içinde bomba düzeneği olan bir koliyi açması üzerine 17 Nisan 1978 tarihinde yaşamını yitirir. Hamit Fendoğlu'nun ölümünden iki gün önce Bilim ve Kültür Derneği adlı bir kuruluş, Malatya'da "Milletim Uyan" başlıklı bir bildiri dağıtır. Bildiride şu ifadeler yer almaktadır: *"Milletini seven subay, öğretmen, memur, talebe, işçi, köylü, kendini devletin, milletin temiz ideallerine adayan değerli kardeşlerimiz, komünistler tarafından kahpece şehit edilmişlerdir. Müslümanlar bizi yok etmeye yönelik İslam ve millet düşmanlarının karşısında, müdafaa kavgasında birleşelim. İçinde bulunduğumuz zor günler bütün Müslümanları bir araya getirmelidir. Vedatlar, İbrahimler; sizlerin bıraktığınız yerden devamız daha da yükselecek, komünist katillerden intikamınız mutlaka alınacaktır."*

Aynı tarzda hazırlanmış bombalı paketler aynı anda aynı yerden dönemin CHP Kahramanmaraş Pazarcık İlçesi Belediye Başkanı Memiş Özdal'a da gönderilmiştir. Memiş Özdal şüphelendiği için paketi geri gönderir. Paketi incelemek isteyen iki memur paketi açınca paket patlar. Memurlardan biri parçalanarak ölür diğeri ağır yaralanır.

Nihayetinde Hamit Fendoğlu'nun bu şekilde öldürülmesini bahane eden bazı gruplar Alevilere ve solculara karşı saldırılar gerçekleştirir. Dönemin Malatya Belediyesi hoparlörlerinden Kuran okuyup cihat çağrıları yaparak tahrik edici bir rol oynar. Alevilerin önemli bir kısmı bu katliamdan sonra Malatya'yı terk etmek zorunda kaldılar. Böylece kentin demografik yapısı değiştirilmiştir. Malatya katliamı aynı yılın Aralık ayında gerçekleşen ve yüzlerce yurttaşımızın katledildiği Maraş katliamına bir hazırlık niteliğindedir.

Özellikle ırkçılık ve dincilik ekseninde gelişen toplumdaki tüm farklılıkları birbirine düşman eden nefret suçlarına gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve böyle olası katliamların yaşanmaması için hatırlanıp yüzleşilmesi şarttır. Bu anlamda katliamında yitirilen canların anısına Malatya il merkezinde "Malatya Katliamı Utanç Anıtı" adında bir anıt inşa edilmelidir. Böylece benzeri katliamların toplumun hafızasından silinmesi engellenmiş olacak; insanlığa karşı işlenen tüm suçlara karşı Devletin bütün organlarıyla karşı olduğu mesajı net bir şekilde verilebilecektir.

Ayrıca bu katliamın yakınlarını yitirenlerin uğradıkları maddi ve manevi zararın giderilmesi bir toplumsal ihtiyaç olarak kendini göstermektedir. Dolayısıyla Malatya Katliamında hayatını kaybeden yurttaşlarımızın ailelerine gerekli maddi desteğin verilmesi, çocuklarının eğitim ve sağlık masraflarının karşılanması devletin sorumluluğudur.

Yukarıda belirtilen nedenlerle 1978 yılı 17-20 Nisan tarihleri arasında Malatya'da gerçekleşen katliamda hayatını yitiren yurttaşlarımızın ve toplumun mağduriyetinin giderilmesi amacıyla söz konusu kanun teklifi düzenlenmiştir.

1978 YILI 17-20 NİSAN TARİHLERİ ARASINDA MALATYA'DA GERÇEKLEŞEN KATLIAMDA DOĞAN MAĞDURİYETLERİN GİDERİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – *Malatya katliamında yitirilenlerin anısına Malatya il merkezinde "Malatya Katliamı Utanç Anıtı" adında bir anıt yapılacaktır.*

MADDE 2 – *1978 yılı 17-20 Nisan tarihleri arasında Malatya'da gerçekleşen katliamda hayatını kaybedenlerin ailelerinin 1. derece akrabalarının her türlü sosyal güvenlik ve sağlık harcaması Sağlık Bakanlığı, eğitim çağındaki çocuklarının yüksek öğrenim dahil tüm eğitim masrafları Milli Eğitim Bakanlığı tarafından sağlanacaktır.*

MADDE 3 – *Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.*

MADDE 4 – *Bu Kanunun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.*